

(FELSEFE, HUKUK, ÇALIŞMA EKONOMİSİ, KENTLEŞME VE ÇEVRE, MALİYE)

DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLA
İNSAN HAKLARI

EDİTÖR: SELDA ÇAĞLAR

Beta

Yayın No : 2351
İletişim Dizisi : 1162

1. Baskı – Aralık 2010 – İSTANBUL

ISBN 978 - 605 - 377 - 374 - 0

Copyright© Bu kitabın bu basısının Türkiye'deki yayın hakları BETA Basım Yayım Dağıtım A.Ş.'ye aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Dizgi : Beta Basım A.Ş.
Baskı-Cilt : Seda Ozalit Dijital Kopyalama Merkezi Tic. Ltd. Şti.
Kısıklı Caddesi No: 49 Altunizade, Üsküdar/İstanbul
(Sertifika No. 12806) (0-216) 651 13 73
Kapak Tasarım : Oya Boyar - Abdullah Sezer

Beta BASIM YAYIM DAĞITIM A.Ş.
Narlıbahçe Sokak Damga Binası No: 11
Cağaloğlu - İSTANBUL
Tel : (0-212) 511 54 32 - 519 01 77
Fax: (0-212) 511 36 50
www.betayayincilik.com

Önsöz

Trakya Üniversitesi İ.İ.B.F. Kamu Yönetimi Bölümü'nden 4 öğretim üyesinin 10 Aralık 2009 tarihinde Dünya İnsan Hakları günü etkinliği çerçevesinde katıldığı panel bildirilerinin bir kitapçıkta toplanması düşüncesiyle başlayan çalışma, sosyal bilimlerin farklı disiplinleri tarafından geliştirilen insan hakları bakışının ufuk açacağı umudu ve heyecanı ile 11 konu -11 yazarlı bir esere dönüşmüştür. Genelde felsefe ve hukuk bilimlerinin araştırma alanına terk edilen insan haklarının teorik ve olgusal çerçevesinin salt iki bilim dalıyla açıklanamayacak kadar geniş olduğu inancıyla, kitapta diğer disiplinlerin incelemelerine de mümkün olduğunca yer vermeye çalışılmıştır. Elbette insan haklarını tüm yönleriyle açıklama iddiası taşımayan, daha çok bir deneme niteliği taşıyan çalışmada çoklu disiplin yaklaşımıyla ortak bir eser çıkarmanın güçlükleri de yaşanmıştır. Özellikle yazıların analitik tasnif ve sıralanmasında karşılaşılan güçlüğü aşmanın yöntemi olarak, insan haklarını kavram ve kapsam olarak genel çizgileriyle ortaya koyan bir yazının başlangıçta yer alması, devamında insan haklarında temel ilke kabul edilen ayrımcılık yasağının dezavantajlı bir grup üzerinden değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmüştür. Spesifik haklara ilişkin yazılar için de klasik haklardan, gelişmeci haklara doğru bir sıra izlenmiş, son bölümde ise insan haklarının uluslararası ölçekte korunması yöntemlerinden yola çıkılarak ulusal ölçekte korunması mekanizmalarından sayılan insan hakları kurumlarının işlevlerini açıklayan ve değerlendiren bir yazıya yer verilmiştir.

İnsan hakları gibi hassas ve çok yönlü bir alanda ortak zemin yaratmak ve üzerinde hareket etmek kolay olmamakla birlikte, bilimsel çalışma disiplinleriyle uyumlu bir ekibin oluşmasına ve içe sinen bir eserin ortaya çıkmasına katkı veren değerli yazarların çabalarıyla gelinen bu aşama için yazar arkadaşlarıma teşekkür ederim. Editörlük görevimi hafifleten meslektaşım Hakan Sabri Çelikyay ile kitabın derlenmesinde bilimsel ve teknik bilgilerini esirgemeyen meslektaşlarım Oya Boyar ve Abdullah Sezer'e de özel olarak teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca, kitabın 10 Aralık 2010 Dünya İnsan Hakları Gününde bazı bölümlerini sunmayı planladığımız panele kadar basımını yetiştiren Beta Basım Yayım Şirketi-

IV

nin Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Seyhan Satar ile kitabın dizgi ve düzenlenmesinde emeği geçen Veysel Çoşkun ve diğer çalışanlara da teşekkürler...

Selda Çağlar, EDİRNE 2010

İçindekiler

Önsöz	III
1. İnsan Hakları: Kavram, Kapsam ve Ölçüt / Harun Tepe	1
2. Avrupalı Romanların Hak Arayışları: Ayrımcılığa Karşı Hukuksal Mücadele / Selda Çağlar	33
3. Nefret Söylemi ve İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarından Örnekler / Tolga Şirin	113
4. İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararlarında Adli Yardım ve Adil Yargılanma Hakkı / Oya Boyar	187
5. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Dilekçe ile Başvuru Hakkı / Abdullah Sezer	213
6. Sendikal Haklar: Uluslararası Çalışma Hukuku ve Türkiye'nin Uyumsuzluğu / Aziz Çelik	255
7. Anayasanın Temel İlkelerinin Devletin Vergilendirme Yetkisinin Sınırlandırılmasına Etkisi / Aykut Tavşancı	333
8. Neoliberal Bir İnsan Hakkı Olarak "Çevre Hakkı" / Mihriban Şengül	363
9. Kentsel Haklar ve Kente Karşı Suç: Haklar ve Yükümlülükler / Mahmut Güler	385

10. İnternet Özgürlüğü: Önemi ve Unsurları / Ömer Gedik	423
11. Ulusal İnsan Hakları Kurumları ve Türkiye / Hakan Sabri Çelikyay	447